

Fra Valentí Serra de Manresa dedica el seu darrer llibre a la tradició del pessebre

L'Amades dels caputxins

Portada del llibre.

«Al voltant del pessebre conservem el nostre patrimoni, espiritual, cultural i identitari»

CARME MUNTÉ
Barcelona

Fra Valentí Serra de Manresa, arxiver dels caputxins, es va convertir en tota una estrella mediàtica arran de la tasca de divulgació de les bondats de les herbes remeieres, que ell mateix experimenta en pròpia persona i que conrea amb cura a l'hort del convent de Sarrià. La fira de Sant Ponç és només un dels aparadors on fra Valentí desplega tota la seva saviesa, amanida, això sí, amb la seva bonhomia i naturals dots comunicatius.

El llibre *Els caputxins i les herbes remeieres* ja va per la sisena edició i ha esdevingut un autèntic *best-seller* per a l'Editorial Mediterrània. D'altra banda, *Tradicions remeieres* és el títol de la secció que des del 2013 publica periòdicament a *Catalunya Cristiana*, combinada amb moltes altres incursions com la dedicada a la mel l'estiu passat. Del paper ha fet el salt a Ràdio Estel, on presenta la secció setmanal *Remeis de frare*.

Però la cosa no acaba aquí. Perquè l'intrèpid i infatigable frare, que ja porta més de trenta llibres i opuscles publicats, també està al darrere de la Ratafia de l'Ermità, una ratafia de tradició catalana elaborada amb mètodes tradicionals a partir d'una fórmula de final del segle XVIII que ell mateix va recuperar. I després de les herbes, han arribat les hortalisses, les flors remeieres, la cuina caputxina... i aquest Nadal el pessebre. El dijous 19 de desembre, a la cripta dels caputxins de Pompeia, fra Valentí va presentar *El nostre pessebre. Tradició, història i simbolisme*.

Com ell mateix va explicar da-

vant del nodrit grup de persones assistents a la presentació, la col·lecció A la Caputxina d'Editorial Mediterrània va ser una idea de fra Jordi Cervera amb l'objectiu de divulgar l'aportació dels frares catalans a la cultura popular. Fra Jordi Cervera va embrancar en aquesta aventura fra Valentí Serra, que s'ha acabat convertint en «l'Amades dels caputxins».

Així ho rememora ell mateix: «Després de més d'un decenni de recerca i publicacions sobre la història institucional i cultural dels caputxins, quan l'any 2010 encetava l'estudi de la vida quotidiana dels frares, vaig escoltar en una conversa: "Aquest frare, que va començar seguint excel·lentment a la Universitat de Barcelona la petja dels deixebles de Vicens Vives amb l'estudi de la història cultural, ara, amb aquests llibres de cuina i herbes remeieres, acabarà sent l'Amades dels caputxins."»

Aquest comentari, al qual va fer esment en presentar el llibre sobre el pessebre, és significatiu perquè denota molt clarament no

Agustí Codinach

únicament la transformació personal de fra Valentí Serra, sinó de tot l'orde caputxí, que, fidel a la història i tradició, continua sent avui dia generador de cultura popular. D'una cultura, a més, que està en voga, perquè l'ecologia, l'austeritat i fins i tot el pessebre, amb la carta apostòlica *Admirabile signum*, són de plena actualitat. Properament, fra Valentí publicarà un llibre sobre la cuina d'aprofitament alimentari, una altra qüestió a cavall de la tradició i de la modernitat.

Patrimoni espiritual, cultural i identitari

L'acte de presentació del nou llibre de fra Valentí va comptar amb les intervencions del pessebrista Bosco Garcia i de Montse Costas, en representació de l'Editorial Mediterrània. Va servir també d'homenatge al caputxí Josep Massana, que va morir el 4 de desembre, i a fra Jordi Marquet, pessebrista als seus 90 anys.

El llibre aporta una síntesi històrica sobre l'origen del pessebre,

Fra Valentí Serra, a la cripta de Pompeia, en l'acte de presentació del nou llibre.

que es remunta a l'experiència del Nadal a Greccio viscuda l'any 1223 pel mateix sant Francesc d'Assís. Però no és tant una història del pessebre, com una aproximació al simbolisme de les figures (magníficament retratades pel nostre fotògraf Agustí Codinach) i a la identitat caputxina i catalana del pessebre. «Al voltant del pessebre», va dir fra Valentí, «conservem el nostre patrimoni, espiritual, cultural i identitari».

De fet, la tradició del pessebre presenta un missatge universal, l'encarnació del Fill de Déu, però s'incultura en cada lloc de forma diferent. «El caganer no és la figura més identitària del pessebre català, sinó el bufador del foc de l'Anunciata. Forma part de la nostra antropologia profunda perquè està per la feina, però denota també que moltes persones no es van adonar del naixement de Crist», va comentar fra Valentí. Una altra figura típicament catalana és la del pastor fent allioli de codony.

Fra Valentí s'ha centrat en el pessebre tradicional, però reconeix que el pessebre és viu i, per tant, està obert als nous llenguatges de l'art. Tot és benvingut si del que es tracta, com demana el papa Francesc, és de recuperar el pessebre als llocs on s'ha perdut i facilitar que el misteri de l'encarnació entri a totes les llars, i que el pessebre ens parli a la vida.

CAP D'ANY AL CENTRE LLEIDATÀ

Aquest any acabarem i començarem l'Any Nou al Centre Lleidatà, i ho volem compartir amb tu!

Preu del menú 58 euros per a tots els socis del Club+Amics

MENÚ

**Punyetes de Nadal
Gall dindi al cava
Tronc de Nadal
Aigua, vi, cava i cafè
Raïm i cotilló**

Per fer l'ingrés al compte de *Catalunya Cristiana*
ES 96 2100 3013 2022
0039 1741

Més informació i reserves al telèfon: **934 092 700**

Centre Lleidatà

Gran Via de les Corts Catalanes,
592, principal Ronda Universitat,
1, 1r - 08007 Barcelona